TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Sayı : 6507
Tarih : 23.07.2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA 14889

Aşağıdaki sorularımın ***İçişleri Bakanı Ali YERLİKAYA*** tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **23.07.2024**

Dilan KUNTAYAN
Şanlıurfa Milletvekili

Geri gönderme merkezlerinde yaşanan işkence ve kötü muamele haberleri gün geçtikçe artmaktadır. GGM'ler denetimden uzak, burada tutulan göçmenlerin en temel haklarının dahi ihlal edildiği tutulma alanlarına dönüşmüştür. Bu haklardan biri de sağlığa ulaşım hakkıdır. GGM'lerde sağlık hakkına erişimi engellenen çok sayıda göçmen, ilaçlarına ve tedaviye ulaşamadıkları için ağır sağlık sorunları yaşamaktadır.

Bunlardan biri olan Ahmed Aabo, Suriye İç Savaşı'nın başladığı 2011 yılında, henüz 10 yaşında bir çocukken hayati tehlike altında olması nedeniyle ailesi tarafından sınır kapısına bırakılmıştır. Oldukça zor koşullarda yaşamını idame ettirmeye çalışan Aabo, 8 yıl önce Kızılay'a kan bağışı verme işlemi sırasında HIV Pozitif olduğunu öğrenmiştir. HIV pozitif teşhisi konan Ahmed, Haseki Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde tedaviye başlamış ve düzenli olarak ilaçlarını kullanmaya başlamıştır.

Buna rağmen Aabo'nun, bulaşıcı hastalık sebebiyle halk sağlığını tehdit ettiği iddiasıyla G-78 tahdit kodu ile Geçici Koruma Statüsü pasif hale getirilmiş, kelepçeli olarak geri gönderme merkezine gönderilmiştir. Gönderildiği yerde ilaçlarını alamamıştır.

Durumunu anlatmak ve ilaçlarını almak için Kumkapı Yabancı Şube Müdürlüğü'ne giden Aabo, burada "kaçak" ve kaçak ikamette olduğu gerekçesiyle Hadımköy Geri Gönderme Merkezi'ne kelepçeli olarak sevk edilmiştir.

Ahmed Aabo'nun avukatı Hasan Kocapınar, sınır dışı işlemlerinin durdurulması için idare mahkemesinde dava açmış, dava sonucu beklenirken, bu kez Ahmed Adana Geri Gönderme Merkezi'ne gönderilmiş ve burada da ilaçlarını temin edememiştir. Avukatı Kocapınar'ın girişimleri ile yeniden İstanbul'a sevk edilmesiyle ilaçlarını almayı başarsa da tedavi süreci kesintiye uğramış ve sağlık durumu ciddi şekilde kötüleşmiştir. Şu anda Arnavutköy Geri Gönderme Merkezi'nde tutulmakta olan Aabo'nun elinde sınırlı süre yetecek kadar ilaç kalmış, Göç İdaresi Müdürlüğü ve Göç İşleri Başkanlığı mevcut sorunları çözmek için hiçbir adım atmamıştır.

Bu bağlamda;

1. Ahmed Aabo isimli geçici koruma statüsü altındaki şahsın ilaçlarının temin edilmemesinin nedeni nedir?

2. Temel bir insan hakkı olan tedaviye erişim hakkı hangi gerekçelerle ve kimler tarafından engellenmiş ve engellenmeye devam etmektedir?

3. HIV pozitif vakaları tedavisi mümkün olan ve bulaşıcılığı önlenebilen bir hastalık olmasına rağmen Ahmed Aabo'nun G-78 Tahdit koduyla Geçici Koruma Statüsü'nün pasif hale getirilmesinin yasal ve nesnel dayanağı nedir, bu işlem hangi müdürlük ve merkez tarafından gerçekleştirilmiştir?

4. Ahmed Aabo'nun şu anda geri gönderme merkezinde tutulması hangi karara ve gerekçeye dayanmaktadır?

5. Aabo'nun sınır dışı edilmesi halinde, hayati tehlikesinin bulunacağı açık olup, bu kararı verenler uluslararası sözleşmeleri ihlal etmektedir. Buna rağmen, kararı veren ve uygulamaya çalışan yetkili ve sorumlular hakkında bakanlığınız herhangi bir soruşturma başlatmış mıdır?

6. Sağlığa erişim hakkı temel bir insan hakkı olup, Aabo'nun ilaçlarının verilmemesine neden olanlar hakkında Bakanlığınız herhangi bir tespit ve soruşturma süreci yürütümekte midir?

7. Geri Gönderme Merkezleri'nde tutulmakta olan kaç yabancı uyruklu şahıs vardır, bu kişilerin tedaviye erişim hakları nasıl kullandırılmaktadır?

8. Geri Gönderme Merkezleri'nde sürekli tedavi ve ilaca ulaşması gereken kişilerin, sağlık haklarının engellendiğine dair Bakanlığınıza kaç şikâyet ve başvuru yapılmıştır? Bakanlığınız bu şikâyet ve başvurular karşılığında hangi adımları atmıştır?